

Zápis z 8. jednání Odborné komise pro rodinnou politiku konaného dne 18. listopadu 2015

Místo zasedání: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, Praha 2, zasedací místnost Klub

Čas zasedání: 10:00 – 13:15

Přítomné členky a členové Odborné komise:

	Jméno	Organizace
1.	PhDr. Marie Čermáková	SOÚ AV ČR
2.	Mgr. Radka Dudová, Ph.D.	SOÚ AV ČR
3.	Mgr. et Mgr. Lenka Formánková, Ph.D.	SOÚ AV ČR
4.	PhDr. Hana Hašková, Ph.D.	SOÚ AV ČR
5.	Doc. Ing. Robert Jahoda, Ph.D.	MU Brno
6.	Klára Kalíšková, M.A.	CERGE-EI
7.	PhDr. Věra Kuchařová, CSc.	VÚPSV
8.	Prof. PhDr. L. Rabušic, CSc.	MU Brno
9.	Prof. PhDr. Steven Saxonberg, Ph.D.	MU Brno
10.	Ing. Jiří Šatava	CERGE-EI
11.	Mgr. Michal Uhl	Sociolog
12.	Prof. Ing. Alena Vančurová, Ph.D.	VŠE

Omluvení členové Odborné komise:

1.	Jméno	Organizace
2.	Mgr. Dalibor Holý	ČSÚ
3.	Mgr. Kateřina Jirková	MPSV / Odbor sociální a rodinné politiky
4.	RNDr. Jiřina Kocourková, Ph.D.	PřF UK
5.	Mgr. Linda Sokačová	Alternativa 50+
6.	Mgr. Zuzana Jentschke Stöcklová	MPSV / Nám. ministryně pro soc. a rod. politiku
7.	Mgr. Kateřina Šlesingerová	MPSV / Odbor ochrany práv dětí
8.	Mgr. Petr Wija, Ph.D.	Diakonie ČCE

Sekretariát Odborné komise:

Mgr. Kateřina Linková   Odd. koncepce rodinné politiky

Hosté:

Mgr. Jitka Hošťálková	Odd. koncepce rodinné politiky
Mgr. Hana Končelová	Odd. politiky stárnutí
Ing. Marta Koucká	Odd. politiky stárnutí
Mgr. Jiřina Kunášková	VO Odd. koncepce rodinné politiky
Dipl.-Pol. Jana Maláčová	ŘO Odboru koncepce rodinné politiky a politiky stárnutí
Ing. Jana Ryšánková	VO Odd. politiky stárnutí
Mgr. Pavel Sulík	Odd. politiky stárnutí
Mgr. Lucie Viktorinová	Odd. koncepce rodinné politiky
PhDr. Melanie Zajacová	VO Odd. koncepce sociální práce a vzdělávání
Ing. Hana Zelenková, CSc.	Odd. koncepce nepojistných soc. a rodinných dávek

1. Zahájení a schválení programu jednání Odborné komise pro rodinnou politiku (dále jen „Komise“)

Předsedkyně **M. Čermáková** uvítala přítomné a představila program jednání:

Program jednání:

1. Organizační záležitosti – rezignace T. Kučery, nový člen P. Wija
2. Diskuze Koncepce rodinné politiky
  - obsahové připomínky ke druhé verzi
  - způsob přípravy třetí verze
3. Stanovení úkolů a termínů příštích setkání – 9. 12. od 10:00 v Klubu
4. Různé
5. Závěr

J. Maláčová navrhla k projednání:

1. právní nárok/nenárok na místo v předškolním zařízení
2. změna dosavadního systému práce na Koncepci

2. Právní nárok na místo v MŠ

H. Hašková uvedla, že z mediální komunikace i z prezentace náměstka J. Fidrmuce vyplývalo, že bude zaveden právní nárok na místo v MŠ pro čtyřleté a později i tříleté děti. Formulace v novele však uvádí pouze to, že čtyřleté a tříleté děti budou mít přednostní nárok na přijetí, což není to samé.

Ustanovení § 34 je v novele navrhováno následovně:

(3) Ředitel mateřské školy rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce. Do mateřské školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku

dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu (§ 179 odst. 3) nebo jsou umístěné v tomto obvodu v dětském domově, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku.

Účinné od 1. 9. 2018

(3) Ředitel mateřské školy rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce. Do mateřské školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu (§ 179 odst. 3) nebo jsou umístěné v tomto obvodu v dětském domově, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku.

Bylo diskutováno, zda se legislativně stále jedná o právní nárok.

Bylo ujednáno, že předsedkyně **M. Čermáková** zašle na MŠMT dopis se stanoviskem Komise, ve kterém upozorní, že současná formulace právní nárok negarantuje a že Komise vidí právní nárok na předškolní péči (kterým by byla zajištěna dostupnost) jako klíčový pro další navrhovaná opatření rodinné politiky.

3. Druhá pracovní verze Koncepce rodinné politiky

J. Maláčová vysvětlila, že pro dokončení druhé pracovní verze bude třeba rozhodnout mnoho detailních věcí, což by měla být práce odborníků z Komise, proto upravená verze dosud nebyla rozeslána.

Navrhla vytvořit 4 pracovní skupiny, které by se sešly k jednotlivým částem Koncepce důkladně by prodiskutovaly dosavadní návrhy a shodly se na dalším směřování:

1. Demografická a socioekonomická situace rodin
2. Finanční podpora – dohodnout se na opatřeních a propočítávat náklady – rozdílné názory ohledně úpravy rodičovského příspěvku
  - Úprava RP (zapojení mužů do péče)
  - Úprava daňového systému
  - Úprava dávkového systému
3. Politika stárnutí – záměrem MPSV je, aby veškerá opatření měla vícegenerační rozměr
4. Služby a zaměstnanost

V nejbližším možném termínu by se uskutečnila setkání těchto skupin a J. Maláčové na MPSV, aby další verze mohla být hotová na začátku ledna, kdy se chystají kulaté stoly ke Koncepci.

Bude dále upravená kapitola socioekonomická situace rodin, rozšířena i o demografický rozměr, mělo by jít o syntézu – nejen čísla, ale také jaké trendy z toho plynou. **M. Čermáková** navrhla tuto kapitolu přejmenovat na demografickou a socioekonomickou situaci rodin.

4. Diskuze nejasností konkrétních opatření

S. Saxonberg vyjádřil obavy, aby nebylo měněno, co už jednou bylo na jednání Komise dohodnuto.

Podpora služeb péče o děti – diskuze

M. Uhl nadnesl problém, zda by z veřejných zdrojů měly být podporovány i alternativy k MŠ jako dětská skupina, mikrojesle a ostatní zařízení péče o děti fungující v režimu živností. M. Uhl zastává názor, že systém má být jednoduchý. Dále je zde varianta kompromisu – MŠ a dětské skupiny podporovat, ale ne zařízení podle živnostenského zákona.

H. Hašková navrhla podporovat i alternativy, ale jen pod podmínkou, že budou splňovat standardy kvality a budou finančně dostupné – tedy subjekty rozšiřující stávající nabídku.

Úpravy rodičovského příspěvku - diskuze

J. Maláčová uvedla, že pokud nebudou dostatečné veřejné kapacity předškolní péče, není velký prostor pro změnu současného stavu. Dále byly diskutovány dvě varianty – lehce progresivní a velmi progresivní.

H. Hašková upřesnila, že obě verze by měly zahrnovat motivaci otců k péči.

L. Formánková toto podpořila, jediný způsob, jak dosahovat rovnosti na trhu práce a dosažení genderové rovnosti, je zapojení otců do péče. Také by mělo být prosazované individuální zdanění, ne zdanění párů.

Protože problém motivace otců k zapojení do péče a konstrukce rodičovského příspěvku spolu úzce souvisejí, bylo rozhodnuto tyto dvě kapitoly v Konceptci spojit do jedné.

5. Termíny dalšího jednání + rozdělení úkolů

Termíny:

Komise jako celek: 9. 12. 2015 od 10:00 v Klubu

1. **Demografická a socioekonomická situace rodin:** L. Rabušic, J. Kocourková, M. Čermáková, D. Holý, V. Kuchařová
  - 26. 11. 11:00, MPSV č. 114
2. **Finanční podpora:** K. Kalíšková, J. Šatava, R. Jahoda, A. Vančurová, S. Saxonberg
  - 24. 11. 11:00, MPSV č. 114
3. **Politika stárnutí, mezigenerační spolupráce:** R. Dudová, P. Wija, L. Sokačová,

J. Ryšánková (211), M. Zajacová

- 10. 12. 9:30, MPSV č. 114

4. **Služby a zaměstnanost:** L. Formánková, H. Hašková, V. Kuchařová, M. Uhl, S. Saxonberg

- 23. 11. 14:00, MPSV č. 114

Sekretariát:

Rozeslat upravenou druhou verzi Koncepce RP.

V Praze dne 2. prosince 2015

Zapsala: Kateřina Linková

Zasláno všem členům a členkám Odborné komise dne: 15. prosince 2015